

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1917.

Andra kammaren.

Nr 84.

Torsdagen den 1 november.

Kl. 3 e. m.

§ 1.

Upplästes två till kammaren inkomna, så lydande skrivelser:

Till riksdagens andra kammare.

Som jag av Kungl. Maj:t blivit utnämnd till statsminister, anhåller jag härmed att få avsäga mig uppdraget såsom ledamot av talmanskonferensen.

Stockholm den 23 oktober 1917.

Nils Edén.

Till riksdagens andra kammare.

Som jag av Kungl. Maj:t blivit utnämnd till statsråd och chef för finansdepartementet, anhåller jag härmed att få avsäga mig uppdraget såsom ledamot av talmanskonferensen.

Stockholm den 23 oktober 1917.

Hjalmar Branting.

Med godkännande av de sålunda gjorda avsägelseerna beslöt kammaren på hemställan av herr talmannen att nästkommande dag, fredagen den 2 november, företaga val av två ledamöter att i de avgångnas ställe delta i talmansöverläggningarna.

§ 2.

Vidare upplästes följande till kammaren inkomna skrivelser:

Till riksdagens andra kammare.

Som jag av Kungl. Maj:t blivit utnämnd till statsminister, anhåller jag härmed att få avsäga mig uppdraget såsom en av de särskilda deputerade, som av riksdagen utsetts jämlikt 54 § regeringsformen och 50 § riksdagsordningen.

Stockholm den 23 oktober 1917.

Nils Edén.

Till riksdagens andra kammare.

Som jag av Kungl. Maj:t blivit utnämnd till statsråd och chef för finansdepartementet, anhåller jag härmed att få avsäga mig uppdraget såsom en av de särskilda deputerade, som av riksdagen utsetts jämlikt 54 § regeringsformen och 50 § riksdagsordningen.

Stockholm den 23 oktober 1917.

Hjalmar Branting.

Till riksdagens andra kammare.

Som jag av Kungl. Maj:t blivit utnämnd till statsråd och chef för ecklesiastikdepartementet, anhåller jag härmed att få avsäga mig uppdraget såsom en av de särskilda deputerade, som av riksdagen utsetts jämlikt 54 § regeringsformen och 50 § riksdagsordningen.

Stockholm den 23 oktober 1917.

Värner Rydén.

Till riksdagens andra kammare.

Undertecknad får härmed avsäga mig uppdraget att vara en av särskilda deputerade enligt regeringsformen § 54.

Stockholm den 1 november 1917.

Karl Hildebrand.

Kammaren godkände de gjorda avsägelserna samt beslöt på herr talmannens förslag att vid morgondagens sammanträde förrätta val av fyra deputerade, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, att med Konungen överlägga.

§ 3.

Herr statsrådet *Palmstierna* överlämnade Kungl. Maj:ts skivelse till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Bror August Petréén att under återstående delen av innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

Jämte det skrivelsen lades till handlingarna, beslöt kammaren, att underrättelse om dess innehåll skulle genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava in-seende över riksdagens kansli.

§ 4.

Ordet lämnades nu på begäran till

Interpellation.

Herr *Lindhagen*, som yttrade: Med hänsyn till det växande nödläget i vårt land och i hela världen samt under beaktande dock tillika av de stora vanskligheter tidsförhållandena måste bereda varje svensk regering, tillåter jag mig anhålla om andra kammarens tillstånd att få till statsministern framställa följande spörsmål:

Interpellation.
(Forts.)

1:o) Är regeringen villig och i stånd att ta itu med hårdhandskar mot spekulationerna i förhöjning av prisen på livsmedel och andra förnödenheter, och vilka åtgärder i detta avseende ha till äventyrs redan hunnit planläggas?

2:o) Är regeringen villig och betänkt på att tillsvidare eller för någon viss tid låta inställa alla militärövningar på det att statens penningar, medborgarnas arbetskraft, militärväsendets hästar samt de för militära ändamål lagrade mat-, sädes- och höförråden må i stället användas till att hindra nöden bland befolkningen i landet?

3:o) Är regeringen benägen och i stånd att vidtaga extra ordinära åtgärder för att utvidga jordbruket och i övrigt öka dess förmåga av livsmedelsprodukter, och äro några åtgärder i detta avseende redan att förvänta?

4:o) Vilka åtgärder kunna till äventyrs i övrigt förväntas för att, såvitt i en regerings makt ligger, gå till kamp mot dyrtiden och dess många olyckor?

5:o) Är regeringen tillika sinnad att förbereda en planmässig lösning av jordfrågan i dess helhet och sålunda bygga upp ett nytt land på denna de flesta andra spörsmål överskuggande realitet?

6:o) Kan det förväntas att de neutrala regeringarna vilja sammansluta sig för att ut över världen framföra sina folks energiska protest mot stormaktväldenas utsvävningar och samma folks outsläckliga längtan efter ett slut på världskriget, eller är regeringen måhända beslutet att göra det åtminstone för svenska folkets räkning?

7:o) Är regeringen möjligen benägen att, ensam eller i samverkan med andra regeringar, i den närmaste tiden tänka även på framtiden och, i anslutning till ansatser därtill från presidenten Wilson, ryska revolutionsregeringen samt österrikisk-ungerska utrikesministern, uttala sig, så att det höres vida, mot en s. k. diplomat- eller krigsfred, byggd på små kompromisser med frön till nya förvecklingar, samt för en folkfred, byggd på företänksamhet, rättvisa och humanitet.

Herr Lindhagens begäran bifölls av kammaren.

§ 5.

Justerades ett protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3,10 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Fredagen den 2 november.

Kl. 10,30 f. m.

§ 1.

I enlighet med därom nästlidne dag fattat beslut företogs nu val av två ledamöter att delaga i talmansöverläggningarna; och blevo därtill utsedde:

herr Lindqvist i Stockholm och
» Adelswärd,
en var med 41 röster.

§ 2.

Vidare anställdes val av fyra deputerade, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, att med Konungen överlägga.

Därvid avlämnades 34 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensamma listan» samt upptagande namnen Larsson i Västerås, Lindman, Hamilton och Svensson i Eskilstuna i nu nämnd ordning; och hade följaktligen till deputerade utsetts herrar Larsson i Västerås, Lindman, Hamilton och Svensson i Eskilstuna.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om valet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om det verkställda valet.

§ 3.

Justerades protokollsutdrag angående de i föregående två paragrafer omförmälda valen.

§ 4.

Anmälades och godkändes riksdagens kanslideputerades förslag till riksdagens skrivelse, nr 392, till Konungen angående val av fem deputerade att, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, med Konungen överlägga.

§ 5.

Justerades protokollen för nästlidne och denna dag.

In fidem
Per Cronvall.